

Пропозиції
Державної податкової служби України
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про
зайнятість населення» щодо стимулювання створення нових робочих
місць суб'єктами малого підприємництва»,
внесеного на розгляд Верховної Ради України
народним депутатом України Устенком Олексієм,
реєстраційний номер 4266 від 26 жовтня 2020 року,
до першого читання

1. Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про зайнятість населення» щодо стимулювання створення нових робочих місць суб'єктами малого підприємництва» (далі – законопроект) у запропонованій редакції Державною податковою службою України не підтримується.

2. Законопроектом пропонується внести зміни та доповнення до Закону України від 05 липня 2012 року № 5067-VI «Про зайнятість населення» (далі – Закон № 5067), відповідно до яких визначаються особливості стажування громадян з метою працевлаштування на суб'єктах малого підприємництва (далі – СМП), зокрема передбачається, що:

СМП зможуть проводити стажування осіб до початку їх працевлаштування на умовах, визначених договором про стажування (порядок укладення такого договору та типову форму має затвердити Кабінет Міністрів України), який реєструватиметься в територіальному органі центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері зайнятості населення та трудової міграції;

строк стажування при прийнятті на роботу, не може перевищувати одного календарного місяця;

оплата праці за час стажування встановлюється у договорі про стажування та не може бути нижче розміру мінімальної заробітної плати;

забороняється проходження повторного стажування особи на тому ж самому СМП;

єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) нараховується на суму нарахованої кожній застрахованій особі, що проходить стажування, заробітної плати за фактично відпрацьований час відповідно до чинного законодавства.

Перш за все треба зазначити, що відповідно до частини третьої статті 55 Господарського кодексу України належність суб'єктів господарювання – юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців до СМП, у тому числі до суб'єктів мікропідприємництва, середнього або великого підприємництва визначається залежно від кількості працівників та доходів від будь-якої діяльності за рік.

Таким чином, пропозиції законопроекту щодо запровадження стажування на СМП можуть бути використані несумлінними суб'єктами господарювання з метою приховування трудової зайнятості фізичних осіб (наприклад,

виконання «стажистом» виробничих завдань і обов'язків, які не потребують спеціальних знань та навичок, що дасть змогу кожний місяць «стажувати» нового громадянина без укладення трудового договору), що містить ризики спотворення показників кількості працівників у суб'єкта господарювання і відповідно правильного визначення належності такого суб'єкта до СМП, що зі свого боку може призвести до необґрунтованого використання суб'єктами господарювання права на державну підтримку, передбачену СМП чинним законодавством.

Крім того, стосовно нарахування єдиного внеску «на суму нарахованої кожній застрахованій особі, що проходить стажування, заробітної плати за фактично відпрацьований час відповідно до чинного законодавства» (частина десята статті 27¹ Закону № 5067 в редакції законопроекту) треба зазначити, що положення вказаної норми не узгоджуються з положеннями законопроекту та вимогами чинного законодавства.

Так, законопроектом передбачено, що оплата праці за час стажування встановлюється у договорі про стажування (частина шоста статті 27¹ Закону № 5067 у редакції законопроекту), тобто укладення трудового договору під час стажування законопроектом не передбачено.

Водночас статтею 1 Закону України від 24 березня 1995 року № 108/95-ВР «Про оплату праці» встановлено, що заробітна плата – це винагорода, обчислена, як правило, у грошовому виразі, яку за трудовим договором роботодавець виплачує працівникові за виконану ним роботу.

Тобто використання поняття «заробітна плата» до виплати, яка здійснюватиметься на підставі договору про стажування є некоректним і може призвести до неоднозначного (множинного) трактування положень законопроекту.

Додатково повідомляємо, що частиною першою статті 2 Закону України від 08 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464), встановлено, що дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають під час провадження діяльності, пов'язаної зі збором та веденням обліку єдиного внеску. Дія інших нормативно-правових актів може поширюватися на зазначені відносини лише у випадках, передбачених цим Законом, або в частині, що не суперечить цьому Закону.

Отже, будь-які питання стосовно збору та обліку єдиного внеску, умов та порядку його нарахування і сплати регулюються лише Законом № 2464.

**Заступник Голови
Державної податкової служби України**

Євген ОЛЕЙНІКОВ